

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA W LUBLINIE
20-079 Lublin, ul. Dolna 3-go Maja 5
Tel. (0-81) 532-35-31, 532-54-48,
Fax (0-81) 532-08-26
E-mail: lublin@uokik.gov.pl

Lublin, dnia 26 czerwca 2007 r.

RLU – 61 – 70/06/IM

Decyzja RLU Nr 26/07

Na podstawie art. 23c ust. 1 w związku z art. 23a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2005 r. Nr 244 poz. 2080, Dz. U. z 2006 r. Nr 157 poz. 119, Nr 170 poz. 1217 i Nr 249 poz. 1834) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy oraz § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2002 r. Nr 18 poz. 172 i z 2003 r. Nr 6 poz. 68) w związku z treścią art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50 poz. 331 ze zm), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

- I. uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działania Puławskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Puławach, polegające na stosowaniu we wzorcu umownym: Umowa (o doprowadzenie sygnałów programów radiowych i telewizyjnych, konserwacji i remontów) zapisów w brzmieniu:**
1. Operator nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w dopływie sygnałów radiowych i telewizyjnych powstałych bez jego winy, jak braki dopływu energii, przerwa w nadawaniu sygnału przez nadawcę;
  2. Operator zastrzega sobie prawo zmiany opłat w przypadku wzrostu kosztów utrzymania sieci.
  3. Strony ustalają, że w przypadku braku zapłaty za dwa okresy płatności nastąpi odłączenie dopływu sygnałów do Odbiorcy.
  4. Ponowne podłączenie dopływu sygnałów może nastąpić po zaplaceniu kary umownej w wysokości dwukrotnej opłaty miesięcznej;

stanowiących klauzule wpisane do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego i **nakazuje się zaniechanie jej stosowania.**

II. **uznaje się za praktykę** naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działanie Puławskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Puławach, polegające na stosowaniu we wzorcu umownym: Umowa (o doprowadzenie sygnałów programów radiowych i telewizyjnych, konserwacji i remontów) zapisu w brzmieniu: „Brak zapłaty w/w w określonym terminie powoduje naliczenie odsetek umownych w wysokości 5% miesięcznie,

będącego bezprawnym w świetle art. 359 k.c., ustalającego wysokość odsetek maksymalnych i **nakazuje się zaniechanie jej stosowania.**

Uzasadnienie

W ramach monitoringu rynku usług telewizji kablowej na terenie województwa lubelskiego Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie dokonała analizy wzorów umów i regulaminów stosowanych przez dostawców telewizji kablowej i internetu.

Jednym z dostawców telewizji kablowej jest Puławska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Puławach. Analiza dokumentów w postaci wzoru umowy o doprowadzenie sygnałów programów radiowych i telewizyjnych, konserwacji i remontów wykazała, że zawiera ona postanowienia, które mogą stanowić niedozwolone postanowienie umowne wpisane do Rejestru niedozwolonych postanowień umownych prowadzonego przez Prezesa UOKiK.

W związku z tym, Postanowieniem Nr 231/06 z dnia 23 listopada 2006 r. wszczęto z urzędu postępowanie administracyjne przeciwko Puławskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Puławach (Dalej: PSM lub Operator), pod zarzutem stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów opisaną w art. 23 a ust. 1 i 2 ustawy cyt. wyżej, poprzez zamieszczenie w stosowanych w obrocie z konsumentami wzorze Umowy o doprowadzenie sygnałów programów radiowych i telewizyjnych, konserwacji i remontów (dalej: Umowa) postanowień, które zostały wpisane do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

W odpowiedzi na wszczęcie postępowania administracyjnego przedsiębiorca odpowiedział, że przeanalizował stosowane wzorce umów i wyjaśnił, że jego zdaniem kwestionowane przez Prezesa UOKiK postanowienia Umowne nie stanowią naruszenia zbiorowych interesów abonentów.

W odniesieniu do zapisu umownego, wskazanego w pkt 1 sentencji decyzji, uwalniającego Operatora od odpowiedzialności za przerwy w dostawie sygnału „powstałe bez jego winy”, PSM uznała, że wynika on ze specyfiki świadczonych usług. Jej zdaniem brak dopływu energii do danego budynku, to okoliczność niezależna od operatora.

W odniesieniu do zapisu umownego, wskazanego w pkt 2 sentencji decyzji, wprowadzającego odsetki umowne w wysokości 5 % za nieopłacenie należności z tytułu świadczonych usług w terminie, PSM wskazała, że strony mogą dowolnie kształtować w umowie wysokość odsetek za zwłokę.

W odniesieniu do zapisu umownego, wskazanego w pkt 3 sentencji decyzji, zastrzegającego dla Operatora prawo do zmiany opłat zaświadczone usługi, PSM wskazała, że w praktyce zmiana wysokości opłat następuje w formie aneksu do Umowy, którego nie podpisanie PSM traktuje jako odstąpienie od Umowy. Jednocześnie PSM

zobowiązała się do zmiany przedmiotowego zapisu w przyszłości, tak aby abonent miał prawo odstąpienia od Umowy.

W odniesieniu do zapisu umownego, wskazanego w pkt 4 i 5 sentencji decyzji, przyznającego Operatorowi prawo odcięcia sygnału w przypadku braku zapłaty za dwa okresy rozliczeniowe oraz ustalającego, że ponowne podłączenie może nastąpić po zapłaceniu kary umownej w wysokości dwukrotnej opłaty miesięcznej, PSM wyjaśniła, że stosuje niską opłatę za korzystanie z sieci i jej zdaniem przedmiotowe zapisy stanowią ochronę dla abonentów należycie wykonujących Umowę.

Prezes UOKiK ustalił, co następuje:

Puławska Spółdzielnia Mieszkaniowa jest wpisana do KRS pod numerem 0000038160. PSM prowadzi między innymi działalność usługową w zakresie instalowania i dostawy telewizji kablowej na terenie Puław.

W związku z tą działalnością stosuje wzorzec umowy: Umowę o doprowadzenie sygnałów programów radiowych i telewizyjnych, konserwacji i remontów. W oparciu o ten wzorzec zawiera z konsumentami umowy cywilnoprawne.

Z usług tego przedsiębiorcy korzystają osoby fizyczne-konsumenci, którzy decydują się na korzystanie z telewizji kablowej na warunkach zaproponowanych przez PSM.

W stosunku do wszystkich tych osób stosowane są, kwestionowane przez organ antymonopolowy, następujące zapisy wzorca Umowy o doprowadzenie sygnałów programów radiowych i telewizyjnych, konserwacji i remontów. umożliwiające odbiór programów określonych w ofercie tego Operatora:

- 1) § 2 Umowy „Operator nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w dopływie sygnałów radiowych i telewizyjnych powstałych bez jego winy, jak braki dopływu energii, przerwa w nadawaniu sygnału przez nadawcę;
- 2) § 5 pkt 2 Umowy „Brak zapłaty w/w w określonym terminie powoduje naliczenie odsetek umownych w wysokości **5%** miesięcznie”;
- 3) § 6 Umowy „Operator zastrzega sobie prawo zmiany opłat w przypadku wzrostu kosztów utrzymania sieci”.
- 4) § 7 pkt 1 „Strony ustalają, że w przypadku braku zapłaty za dwa okresy płatności nastąpi odłączenie dopływu sygnałów do Odbiorcy”.
- 5) § 7 pkt 2 „Ponowne podłączenie dopływu sygnałów może nastąpić po zapłaceniu kary umownej w wysokości dwukrotnej opłaty miesięcznej”.

Wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 lutego 2005r. sygn. akt. XVII Amc 3/04 zapis o treści: „*PTK nie ponosi odpowiedzialności za zakłócenia w odbiorze programów telewizyjnych i radiowych rozprowadzanych w sieci telewizji kablowej wynikające z przyczyn niezależnych od PTK, a szczególności występujących poza siecią*” został zakazany do stosowania w obrocie z konsumentami i wpisany do Rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone z dniem 5 kwietnia 2006r. pod nr 680.

Z art. 359 k.c. wynika, że dopuszczalna jest możliwość stosowania odsetek, jako maksymalnych, nie przekraczających czterokrotności stopy lombardowej. Na dzień wszczęcia postępowania administracyjnego stopa kredytu lombardowego wynosiła 5,50%, a więc odsetki maksymalne to 22%. PSM w Umowie o doprowadzenie sygnałów

programów radiowych i telewizyjnych, konserwacji i remontów wprowadziła odsetki równe 60% w stosunku rocznym.

Wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 lutego 2005r. sygn. akt. XVII Amc 3/04 zapis o treści: „*PTK zastrzega sobie prawo zmiany wysokości opłaty miesięcznej za korzystanie z sieci telewizji kablowej*” został zakazany do stosowania w obrocie z konsumentami i wpisany do Rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone z dniem 5 kwietnia 2006 r. pod nr 681.

Wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 5 stycznia 2005r. sygn. akt. XVII Amc 122/03 zapis o treści: „*W przypadku nie uiszczenia opłaty w terminie sygnał zostanie odłączony od gniazda. W przypadku wyrażenia przez użytkownika chęci z dalszego korzystania z sygnału, wykonawca dokona przyłączenia po zapłaceniu zaległości i dokonaniu jednorazowej opłaty za ponowne przyłączenie*” został zakazany do stosowania w obrocie z konsumentami i wpisany do Rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone z dniem 13 marca 20006 r. pod nr 618.

Prezes UOKiK zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2005r. Nr 244 poz. 2080 ze zm.) przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działania przedsiębiorcy. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

Art. 23a ust. 2 stanowi natomiast, że za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umownych, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego.

Dla uznania określonego działania przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działanie takie musi godzić w zbiorowe interesy konsumentów. Oceny zakwestionowanego działania należy dokonać w kontekście działania bezprawnego, o którym mowa w art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jako niezgodnego z obowiązującym porządkiem prawnym lub dobrymi obyczajami, jak również w kontekście wymienionych w art. 23a ust. 2 zachowań, które stanowią otwarty katalog przykładowych praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W niniejszej sprawie postawiony przedsiębiorcy zarzut, aby mógł być skutecznie oceniony w ramach art. 23a ust. 1 i 2 musi spełniać poniższe przesłanki:

1. naruszać zbiorowy interes konsumentów,
2. być działaniem bezprawnym,

Pierwsza przesłanka jest spełniona, gdy dane działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów, jako zbiorowości, gdyż ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów chroni interesy nieograniczonej z góry liczby konsumentów, których nie da się zidentyfikować, jest to zjawisko o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym. Z takim przypadkiem mamy do czynienia w niniejszym postępowaniu administracyjnym. Działania PSM skierowane są do nieokreślonej z góry liczby konsumentów poprzez skierowanie do nich oferty usługowej doprowadzenia sygnałów programów radiowych i telewizyjnych. W tym celu przedsiębiorca posługuje się przygotowanym przez siebie wzorcem umowy, która wiąże strony - przedsiębiorcę i konsumenta. Umowa ta określa

wzajemne prawa i obowiązki stron. Z oferty tej skorzystali już konsumenci decydując się na odbiór telewizji kablowej zgodnej z ofertą PSM, a ponadto z usług tych w każdej chwili mogą skorzystać także inni konsumenci, nie będący do tej pory jej kontrahentami. W związku z tym krąg osób, który został już dotknięty stosowaną praktyką i który taką praktyką może zostać dotknięty jest formalnie nieograniczony, nie możliwy z góry do określenia, a tym samym spełnia warunki zbiorowego interesu konsumentów. Należy zatem uznać, że w niniejszej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem zbiorowych interesów konsumentów. Spełniona została zatem pierwsza przesłanka warunkująca ocenę tej sprawy pod kątem art. 23a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Drugą przesłanką jest bezprawność, tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Pojęcie *porządek prawny* obejmuje nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej, a także nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych określanych, jako *zasady współżycia społecznego*. Bezprawność jest kategorią obiektywną. Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga kwestia, czy czyn sprawcy był zgodny, czy też niezgodny z obowiązującymi zasadami porządku prawnego. Źródłem tych zasad są normy prawa powszechnie obowiązującego oraz nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego (dobre obyczaje)

O bezprawności działania decyduje całokształt okoliczności konkretnego stanu faktycznego- *uzasadnienie do I PKN 267/2001 wyrok Sądu Najwyższego – Izba Administracyjna – Lex Polonica Prima*. Sąd Najwyższy wskazał, że o bezprawności działania można mówić wówczas, gdy nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiających określone działanie.

Okolicznościami tymi są:

- działanie w ramach porządku prawnego, tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy,
- wykonywanie prawa podmiotowego,
- zgoda pokrzywdzonego oraz
- działanie w obronie uzasadnionego interesu (*wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19.10.1989 r. II CR 419/89 OSP 1990/11-12 poz. 377*).

Zakwestionowanym działaniem PSM w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego w niniejszej sprawie jest: posługiwanie się w stosunku do konsumentów – odbiorców telewizji kablowej w Puławach zapisami, tożsamymi pod względem treści z zapisami uznanymi już przez Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone klauzule umowne i wpisane zostały do Rejestru niedozwolonych klauzul umownych oraz bezprawne stosowanie odsetek karnych w wysokości przekraczającej dopuszczalne odsetki maksymalne.

Z treści art. 479⁴² k.p.c. wynika, że Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w razie uwzględnienia powództwa o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone w sentencji wyroku przytacza treść postanowienia wzorca uznanego za niedozwolony i zakazuje jego stosowania. Z brzmienia art. 479⁴³ k.p.c. wynika również, że wyrok prawomocny ma skutek wobec osób trzecich od chwili wpisania uznanego za niedozwolone postanowienia wzorca umowy do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c.

Stanowisko Prezesa Urzędu zawarte w niniejszej decyzji zostało poparte orzecznictwem SOKiK. Z wyroku SOKiK z dnia 25.03.2004 r. – sygn. akt XVII AmA 51/03 wynika, że wprowadzenie przez przedsiębiorcę do obrotu wzorca umownego zawierającego postanowienia o treści już wpisanej do rejestru klauzul abuzywnych stanowi przesłankę uznania bezprawności działania tego przedsiębiorcy, o czym stanowi art. 23a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Oznacza to, że bezprawnym działaniem jest stosowanie w obrocie z konsumentami postanowień, które zostały wpisane do rejestru, nawet jeżeli postanowienia te stosują przedsiębiorcy nie pozwani w procesie przed SOKiK na podstawie art. 479³⁶⁻⁴⁵ k.p.c.

Kwestia rozszerzonej prawomocności wyroku SOKiK na podstawie którego dokonany został wpis postanowienia do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. została ostatecznie rozstrzygnięta w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2006 r. w sprawie o sygn. akt III SZP 3/06. W ślad za tym należy przyjąć, że orzeczenie sądu w danej sprawie ma skutek również wobec osób trzecich, czyli w przypadku, gdy zakazana jest już jedna klauzula, jako niezgodna z prawem, a w obrocie gospodarczym w stosunku do konsumentów funkcjonuje zapis o treści analogicznej, jak ten w klauzuli zakazanej, celowe jest uznanie, że treść zapisu stosowana wobec konsumentów innych aniżeli ci dotknięci zapisem już zakazanym, stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 23a ust. 2 w postaci stosowania klauzul umownych wpisanych do rejestru klauzul uznanych za niedozwolone. Nie jest przy tym konieczne by treść badanego postanowienia wzorca umowy była literalnie identyczna jak treść postanowienia wpisanego do rejestru. Wystarczy by kwestionowane i porównywane postanowienie mieściło się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru, by mogło korzystać z jej rozszerzonej prawomocności.

Zatem, dla stwierdzenia stosowania praktyki polegającej na bezprawnym naruszeniu zbiorowych interesów konsumentów poprzez stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień umowy uznanych za niedozwolone, konieczne jest wykazanie, że stosowane przez przedsiębiorcę w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umownego są tożsame (mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru) z wpisem do rejestru postanowienia wzorca umowy uznanego za niedozwolony na mocy stosownego orzeczenia SOKiK.

Zakwestionowane przez organ antymonopolowy w niniejszym postępowaniu zapisy zawarte są we wzorcu umownym, stosowanym w obrocie z konsumentami przez PSM, tj. Umowie (o doprowadzenie sygnałów programów radiowych i telewizyjnych, konserwacji i remontów).

Zapisami tym są:

- I. § 2 Umowy „Operator nie ponosi odpowiedzialności za przerwy w dopływie sygnałów radiowych i telewizyjnych powstałych bez jego winy, jak braki dopływu energii, przerwa w nadawaniu sygnału przez nadawcę. Natomiast wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 lutego 2005r. sygn. akt. XVII Amc 3/04 zapis o treści: „*PTK nie ponosi odpowiedzialności za zakłócenia w odbiorze programów telewizyjnych i radiowych rozprowadzanych w sieci telewizji kablowej wynikające z przyczyn niezależnych od PTK, a szczególności występujących poza siecią*” został zakazany do stosowania w obrocie z konsumentami i wpisany do Rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone z dniem 5 kwietnia 2006r. pod nr 680. W ocenie Prezesa UOKiK kwestionowany zapis Umowy mieści się w hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru. Zarówno w przypadku klauzuli wpisanej do Rejestru, jak i w przypadku zapisu wzorca umownego PSM ma miejsce próba ekskulpowania się od odpowiedzialności za nienależyte wykonanie usługi. Przedsiębiorca w ramach należytej staranności powinien odpowiednio zabezpieczyć się (w umowach z innymi przedsiębiorcami) na wypadek okoliczności wskazanych w przedmiotowym zapisie Umowy.
- II. § 5 pkt 2 Umowy „Brak zapłaty w/w w określonym terminie powoduje naliczenie odsetek umownych w wysokości **5%** miesięcznie”. Z przytoczonego zapisu wynika, że PSM stosowała odsetki z tytułu nieterminowego wnoszenia wpłat, w wysokości 60%, w skali rocznej. Natomiast wysokość dopuszczalnych do

stosowania w obrocie odsetek maksymalnych stanowi, zgodnie z art. 359 k.c. czterokrotność stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego. Na dzień wszczęcia postępowania, poprzedzającego wydanie niniejszej decyzji stopa lombardowa wynosiła 5,50%. Oznacza to, że maksymalne odsetki w skali rocznej nie mogły przekraczać 22%.

- III. § 6 Umowy „Operator zastrzega sobie prawo zmiany opłat w przypadku wzrostu kosztów utrzymania sieci”. Natomiast wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 lutego 2005r. sygn. akt. XVII Amc 3/04 zapis o treści: *„PTK zastrzega sobie prawo zmiany wysokości opłaty miesięcznej za korzystanie z sieci telewizji kablowej”* został zakazany do stosowania w obrocie z konsumentami i wpisany do Rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone z dniem 5 kwietnia 2006 r. pod nr 681. W uzasadnieniu powołanego wyroku SOKiK uznał m.in. za bezprawne nieprzyznanie konsumentom przez operatora prawa do odstąpienia od umowy, w sytuacji jednostronnej zmiany umowy, co wyczerpuje znamiona niedozwolonego postanowienia umownego, określonego w art. 385³ k.c. pkt 20. W cenie Prezesa UOKiK kwestionowany zapis Umowy mieści się w hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru. Zakwestionowany zapis Umowy, jakkolwiek nie jednobrzmiący jest w swej treści tożsamy z postanowieniem wpisanym do rejestru klauzul niedozwolonych. Zarówno w przypadku klauzuli wpisanej do Rejestru, jak i w przypadku wzorca umownego PSM zapis ten daje operatorowi prawo zmiany istotnego warunku umowy (ceny), nie przewidując możliwości wypowiedzenia tejże umowy przez konsumenta.
- IV. § 7 pkt 1 „Strony ustalają, że w przypadku braku zapłaty za dwa okresy płatności nastąpi odłączenie dopływu sygnałów do Odbiorcy”. Natomiast Wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 22 czerwca 2005r. sygn. akt. XVII Amc 52/04 zapis o treści: *„Operator może dezaktywować gniazdo abonentkie i zaprzestać świadczenia usług konserwacji i TV jeżeli Abonent: a) zalega z uiszczeniem opłaty miesięcznej co najmniej 15 dni po terminie wskazanym w par. 7”* został zakazany do stosowania w obrocie z konsumentami i wpisany do Rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone z dniem 25 sierpnia 2005 r. pod nr 498. W ocenie Prezesa UOKiK kwestionowany zapis Umowy mieści się w hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru. Zakwestionowany zapis Umowy, jakkolwiek nie jednobrzmiący jest w swej treści tożsamy z postanowieniem wpisanym do rejestru klauzul niedozwolonych. Brak wezwania abonenta do zapłaty, przed czynnością faktycznego odłączenia sygnału, zarówno w przypadku klauzuli wpisanej do Rejestru, jak i w przypadku wzorca umownego PSM powoduje jednakowy skutek dla konsumenta w postaci odłączenia sygnału, bez formalnej możliwości wcześniejszego uregulowania zaległości na rzecz operatora.
- V. § 7 pkt 2 „Ponowne podłączenie dopływu sygnałów może nastąpić po zapłaceniu kary umownej w wysokości dwukrotnej opłaty miesięcznej”. Natomiast Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku wskazanym w/w pkt IV, uznał, że niedozwolonym postanowieniem umownym jest (w Rejestrze klauzula nr 618) uzależnianie ponownego przyłączenia do sieci po uiszczeniu zaległości i wniesieniu opłaty za ponowne przyłączenie. Takiej sytuacji dotyczy cały szereg klauzul wpisanych do Rejestru (np. nr 618, 635). W Umowie PSM zastrzegł dla siebie odsetki umowne z tytułu braku zapłaty za świadczone usługi telewizji kablowej. Żądanie więc dodatkowo kary umownej, jako warunku ponownego podłączenia dopływu sygnału (po jego uprzednim wyłączeniu z tytułu zaległości)

prowadzi do kumulacji opłat. Za to samo „przewinienie” abonenta Operator żąda zarówno odsetek umownych, jak i kary umownej. Klauzule w/w są tożsame co do treści z kwestionowanym przez organ antymonopolowy zapisem Umowy.

Wobec powyższego należy uznać, że spełnione zostały przesłanki warunkujące uznanie działań PSM za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 23a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, tj. bezprawne działanie polegające na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego oraz bezprawne stosowanie odsetek z tytułu zaległości we wpłatach, w wysokości przekraczającej znacznie wysokość maksymalną, dozwoloną prawem.

Operator w odpowiedzi na wszczęcie postępowania administracyjnego z jednej strony uznał, że stosowane przez niego postanowienia wzorca umowy nie stanowią naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, z drugiej jednak zadeklarował zastosowanie się do zaleceń Prezesa UOKiK dotyczących zmian zapisów we wzorcu umowy. Dlatego też organ antymonopolowy poprzestał wyłącznie na nakazaniu dokonania zmian w przedmiotowej Umowie, nie korzystając z innych instrumentów prawnych.

W toku prowadzonego postępowania, z dniem 20.04.2007 r. została uchylona ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, na podstawie której wszczęte zostało niniejsze postępowanie administracyjne. W jej miejsce weszła ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50 poz. 3126). Przepisy przejściowe, zawarte w art. 131 nowej ustawy stanowią, że do postępowań wszczętych na podstawie przepisów ustawy o ochronie konkurencji (...) z dnia 15 grudnia 2000 r. i nie zakończonych do dnia wejścia w życie tejże ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (...), w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. od decyzji Prezesa UOKiK przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa UOKiK - Delegatura w Lublinie.

Otrzymuje:

Puławska Spółdzielnia Mieszkaniowa

Decyzja podpisana przez Dyrektora Delegatury UOKiK w Lublinie